SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni" Kopitarjeve ulice št. 2.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefón-štev. 74.

Štev. 105. V Ljubljani, v ponedeljek 8. maja 1899. **Letnik XXVII.**

Le na dan!

Molk bi bil greh! V teh hudih časih, ko je korumpirano in demoralizirano časopisje izgubilo ves sramež, ko je objestno poteptalo vse spoštovanje do vsega, ko podlo izrablja vsak pogrešek poedinca proti celim stanovom — v takih hudih časih en stan ne more in ne sme več braniti jalovih, gnilih udov, ampak jih mora prepustiti rad ali nerad kruti, brezsrčni sodbi zlorade javnosti. Zakaj če stan opravičuje, zakriva take ude, sodi mefistični svet, da pokriva le svojo goloto in nagoto, da jih brani, ker je sam tak, ker je sam jalov in gnil! Dobro vemo, da krščanska ljubezen veleva, naj vsak pokriva slabosti bližnjega, toda kadar bi se bližnji sam branil, a se noče; kadar bližnjega greh meče temne sence na druge nedolžne sobrate; kadar svet vsako obrambo celo krivo tolmači, dà, tolmači vsemu stanu na kvar: tedaj ukaz krščanske ljubezni omolkne.

Če kaj, veleva krščanska ljubezen braniti čast duhovnikovo. Ne, kakor da bi duhovnik ne mogel grešiti! Moj Bog, tega nihče nikdar ni trdil! Svet, brezmadežen bi moral biti duhovnik, to je res, a kdo ne ve, da človek, dokler roma po zemlji, lahko oskruni najsvetejše dolžnosti? In duhovnik je tudi človek! Dà, duhovnika mnogokrat še strastneje zalezujejo satanovi hlapci, še prelestneje vabijo v greh, ker dobro vedo, da en duhovnik s svojim zgledom često potegne še mnogo drugih ljudi v pogubo! In v svetišče Gospodovo se lahko vrine tudi nevreden človek, tudi kruhoborec, tudi »najemnik«! Med apostoli je bil Judež! Kdo torej bi mogel jamčiti, kdo bi mogel zabraniti, da bi ne bil v duhovščini ta in oni, ki še ni zmogel sam sebe, ki še ni ukrotil svojih strasti, ki ga marveč strasti pehajo in tirajo v greh? Bog je pustil človeku svobodo, in tudi škof mu je vzeti ne more!

Seveda, duhovnik, pravi duhovnik se je posvetil Bogu, tak duhovnik ima slabosti, a bori se vedno, da se izpopolni, izkuša vedno približati se svojemu vzoru, velikemu duhovniku Jezusu Kristusu! In prav zato, ker krščansko ljudstvo to dobro ve, prav zato ga tako nemilo zadene, tako v dušo pretrese, če vidi nevrednega duhovnika! Prav zato pa tudi sovražniki krščanstva tako hlastežno rijejo za škandali na posvečenih tleh, da bi v ljudski duši vzbudili dvome, da bi ljudstvo zbegano zdvojilo o duhovništvu, obrnilo se od duhovščine in šlo rajše za satanovimi hlapci!

In prav zato tudi — da se povrnemo nazaj — ker greh enega duhovnika, odgrnjen ljudskim očem, v zasmeh sovražnikom, v pohujšanje dobrih, a malovernih ljudi, lahko rodi toliko zla, prav zato veleva krščanska ljubezen rajši zakriti s pozabo greh nevrednega duhovnika. Ne iz milosrčja do osebe — v tem smo vsi enaki! — ampak iz milosrčja do ljudstva; iz milosrčja do stanu, ki ima tako težko, tako veliko nalogo v človeštvu; iz spoštovanja do Kristusa, čigar neizbrisno podobo nosi v svoji duši tudi še nevreden, tudi zavržen duhovnik!

Pravi zločin je torej, če kdo iz sebičnih, umazanih, morda celo iz maščevalnih nagibov voha in iztika, kje bi obsledil v privatnem življenju tega ali onega duhovnika kako slabost, kak greh, kak vsega obžalovanja vreden madež, da ga naznani ne škofu, ampak da ga razgali pred svetom, morda celo poveča in postavi v časopis kakor v nekak »panoptikum« hinavskim sovražnikom v porogo in zasmeh, ubogemu zbeganemu ljudstvu v pohujšanje!

A še večji zločin je, če tak človek prvi zločin o vsaki priliki obnavlja, če ne imenuje osebe, ampak samo namigava, namigava tako, da pada senca na več drugih, dà, skoraj na cel duhovniški stan! Tako ravnanje je uprav satanski, infernalen zločin, tak človek je pravi satanov hlapec, in tak list satanovo glasilo!

Če se kaj takega zgodi, tedaj seveda krščanska ljubezen po našem prepričanju ne more vezati nikogar, da bi še zakrival sobrata sebi in drugim in vsemu ljudstvu na največjo škodo in kvar. Tedaj je po našem prepričanju manjše zlo, če svet izve imena grešnikov! Tedaj se nam zdi dolžnost terjati od takega časopisa imena! Zakaj najbrž jih ni niti toliko, kakor je namigaval zlobni jezik, in morda so izvečine le taki, ki jih itak duhovščina komaj še šteje za svoje! Vsekako pa je manjše pohujšanje, če se dokaže, kdo je kriv, a kdo ne, negoli, da ljudska govorica bega sem ter tja, sodi tega, sodi onega, in naposled pomnoži grešnike in greh!

Sodimo, da vsak pameten, resen človek ume to in da to tudi odobruje, če mu je mar krščanske vere in morale. Zato pa bode tudi umel in odobraval naslednji **poziv:**

»Slovenski Narod« (z dne 6. maja 1899) očita duhovščini, da je kriva »največjega škandala« in »silnega pohujšanja«. Zakaj? Zato, ker zahteva, naj magistrat odpravi iz Ljubljane sramotno hišo! O tem, kakor je naravno, z »Narodom« ne bomo govorili. Kdo je kriv škandala in pohujšanja, tisti, ki take hiše ustanavlja, ali tisti, ki jih noče in ne more trpeti — o tem razsodba pač ni težka! »O impudentiam singularem, bi dejal Hijeronim, accusant medicum, quod venena prodiderit!« Nas bijejo, čez nas klevetajo, nam podmetajo krivdo, ki le kažemo, koliko moralnega zla rodi taka zalega, a oni, ki so za vse prošnje gluhi, ki so zaplodili zalego in jo koté, ti še drugim licemersko oznanjajo moralo!

»Slovenski Narod« pravi dalje, da »je presojati to stvar zgolj z zdravstvenega in policijskega stališča«. Tudi o tem ne bomo z »Narodom« govorili. Smešno se nam zdi le to, da tak list hoče učiti katoliškega škofa, kaj sega v krščansko moralo, a kaj ne!

A potem »Narod« grozi: »Če ne bo kmalu miru, priobčili bomo jako zanimive podatke o gotovih duhovnikih, kateri so prav marljivi obiskovali dotične hiše.« Tukaj pa pravimo »Narodu«: **le! Le na dan ž njimi!** Več ne bodete mogli škodovati duhovščini, kakor ste že škodovali s tem namigavanjem! Nam je žal za tiste »gotove« duhovnike! — Toda če nimajo niti toliko spoštovanja sami do sebe in do svojega stanu, niti toliko sramu, da bi ne zašli na taka pota, tedaj ne čutimo v sebi nobene dolžnosti braniti jih, tem manj, ker bi se vsaka obramba le krivo tolmačila vsemu stanu v kvar. Če je bil torej »Slovenski Narod« tako podel, da je mogel napisati dotične vrste, **naj zapiše še imena!** Tega ga prosimo, ne, za to ga **terjamo;** terjamo ga, ker imamo pravico in dolžnost!

Dobro se zavedamo, kaj smo sedaj zapisali, a biti mora, in torej bodi! S takimi grožnjami bi nam »Narod« rad zamašil usta, da bi bili »mutasti psi«, ko je duhovnikova dolžnost, govoriti in klicati! A molčali ne bomo, ker bi molk bil greh! Črno je črno, nemoralna hiša je nemoralna, in naj vanjo zahaja ta ali oni!

Sicer pa naj bode »Narod« prepričan, da krščanstva ne bo uničil, ne krščanstva in tudi duhovstva ne! Le odkrivajte slabote in grehe duhovnikov! Duhovniki bodo molili pred vsem svetom izpoved, in ta izpoved jim bo dala novih moči! Iz ognja očiščena bo izšla duhovščina čistejša in močnejša; za gorjé pa in zlò, ki ga bo morda rodilo opravljanje in klevetanje, ne bo odgovorna duhovščina, ampak odgovoren bode »Narod« in za »Narod« bodo odgovorni »Narodovi« hlapci!

Torej — miru ne bode, le imenujte »gotove duhovnike«!

Vestfalska pisma.

(Dr. J. Ev. Krek.)

VII.

Bilinski je za svojega ministrovanja rekel nekoč zelo resnično besedo, da ni noben davek simpatišk. A razloček je vendar pri davkih. Nekateri niso samo nesimpatiški, marveč naravnost nenravni. Med te štejemo avstrijsko malo loterijo — te umazane limanice za najnižje ljudstvo. Drugi so škodljivi omiki — nazadnjaški. Tak davek so brez dvojbe naše mitnice na državnih cestah, v prvi vrsti pa — časniški kolek. Kedor si od bliza ogleda, kako se širi berilo tam, kjer ni tega koleka, še-le more umevati njegovo škodljivost.

Ali se ne zdi nam neumljivo, da ima n. pr. obilo slovenskih delavcev na Vestfalskem naročen svoj dnevnik? Pri nas dnevno časopisje izlepa ne zaide med delavce; saj sploh le malo bero. Tukajšnje ozračje pa dvigne vsacega, kedor ima količkaj bistrega duha, tako kvišku, da sam ne ve kako in kedaj. Zelo mnogokrat se mi je primerilo, da sem na vprašanje, je-li vedo ljudje, da imajo slovenskega duhovnika na razpolago, dobil odgovor: „Saj smo to brali v časopisu." Ni čuda; če za mesečnih 60 beličev dobi list v hišo in če zna nemški, pač lahko seže po njem.

Časopisi so tukaj trezni in jedrnati. Dolgih litanij v uvodnih člankih ne poznajo. Polemika je redka in vedno sila kratka. Oblika je vedno — tudi pri socijalno-demokraških listih — dostojna. Samo berolinski židovsko-liberalni listi so v tem oziru podobni našim. Popolnoma jasno sem se prepričal, da je razdivjanost in podlost časopisja pri nas — sad židovskega vpliva. Židu ni nič sve-

tega; vse gleda skozi mešetarska očala in zato je njegovo časopisje na tako nizki stopinji. V Avstriji pa je žid v časopisju še vedno gospod. Njegovega duha se nalezejo drugi. Katoliški listi so na Vestfalskem in v Porenščini na vrhu. Po gostilnah jih dobiš povsod; na postajah se jih največ proda. Pri nas pa imajo katoliški listi še vedno svoj skorej jedini dom — v farovžih.

Poleg časopisja se pa tod bere tudi mnogo knjig. Imenoval sem že »boromejsko društvo« (Verein vom heil. Carl Borromäus) v Bonnu, ki vrlo dobro deluje v tem oziru. Udje društvu, katerih je bilo l. 1897 — 21. 617 — plačujejo po 6 M. na l. Poleg njih so še deležniki po 3 M. (l. 1897 — 14.242) in po 1½ M. (30.133). Vsak ud in deležnik ima vsako leto pravico izbrati si iz društvenega zapisnika po jedno knjigo, ki je razmerno jedno tretjino več vredna, nego je vplačal. L. 1898 je bilo na izbero 1329 knjig, ki so vse res skrbno izbrane. Vsak ud in deležnik ima tudi pravico po društvenem posredovanju kupiti si drugih knjig po znatno znižani ceni. Zapisnik teh knjig je brojil l. 1898 — 10164 številk.

V tem oziru se ne moremo mi Slovenci kaj učiti od tega društva. Naša Mohorjeva družba je za razširjanje dobrih knjig vzorneje vrejena, nego to. Pač pa je pomenljiva druga stran boromejskega društvenega delovanja.

Kar preostaje vsako leto denarja in se ne potrebuje za razne investicije, se izda za nakup dobrih knjig. Iz teh se sestavijo knjižnice, ki se zastonj pošiljajo društvenim podružnicam, če štejejo vsaj 5 rednih članov. Vsako leto se tako izda 24.000—25.000 zvezkov. Take knjižnice smejo rabiti samo udje in deležniki. Nočem biti banalen, da bi dokazoval potrebo dobrih knjižnic tudi pri nas. O tem se je že mnogo govorilo; tudi katoški shod jih je toplo priporočal. A gre se zato, da se njihovo vstanavljanje organizuje. Na Moravskem se posvečujejo temu delu bogoslovci. Tudi pri nas bi bogoslovci in visokošolci sploh imeli na tem polju dovolj lepega posla; treba je pa pred vsem ednotnega načrta.

Boromejsko društvo teži še dalje. Ravno sedaj se resno peča z vprašanjem, kako bi se po mestih in večjih krajih vstanovile javne knjižnice in bralnice z dobrim berilom. Šlo bo; o tem ne dvojimo. Podlaga vsemu takemu delovanju je namreč postavljena v krepki politiški organizaciji. V porenskem mestu München-Gladbachu je sedež »ljudskemu društvu za katoliško Nemčijo« (Volksverein für das katholische Deutschland). Vodi je bistroumni in vneti dr. Pieper. To društvo se razteza po celi Nemčiji, najbolj pa med katoličani v pruskih pokrajinah. Ni ga sela, da bi ne imelo svojih zaupnih mož. To besedo poznamo sicer tudi pri nas, toda — urednik naj mi ne črta nastopnih besedij — pojma ne. Vsi naši izvrševavni odbori in strankarska vodstva itd. so malo več nego nedolžne igrače dolgočasne in brezplodne — gostilniške politike. Vkljub ogromnemu delu se mi zdi, da tu sladko počivam, ker sem rešen vsaj vseh raznih odborovih in klubovih sej.

Torej: zaupni možje! Njihova naloga je, da v osebni dotiki vse, kar zahteva katoliška politika v posamnih slučajih, zaneso med katoliško misleče može. Zato morajo biti poleg duhovnov lajiki, ki so seveda v zvezi z duhovnimi pastirji. Kar sklene polit. središče, to se ustno v osebnem občevanju razširja po teh zaupnikih. Če pristavim, da ima katol. ljudsko društvo po par vestfalskih krajih celo slovenske delavce med zaupnimi možmi, sem pač dokazal, da bi šlo tudi pri nas. Seveda bi moral najpreje pasti tisti duh, ki je piscu teh vrstic naložil jarem državnega poslanstva. Naša gospôda — jara in kmečka —, bi morala katoliško misleče, za javno življenje sposobne može — spoštovati, če so magari tudi samo predilniški delavci.

Sicer pa — hvala Bogu — naša Kurja vas napreduje v tem oziru in če vsi dobro primemo, bo kmalu rešena otroških boleznij.

Ej, dobro dene demokratu vestfalska zemlja. Pravo ljudsko mišljenje se javlja povsod, tudi v naslovih. S kakšno skrbnostjo mora premišljevati ubogi listopisec pri nas ali celo na Hrvaškem, Češkem, v Galiciji itd., ko mu je treba nasloviti pismo na kako višje stoječo osebo. Več truda ga stane, nego celo pismo, predno pretuhta, ali naj zapiše »častni« ali »prečastni«, ali »veleučeni« in da ne pozabi kakega dostojanstva. Tod so naslovi: An das kath. Pfarramt. — An Pfarrer, Kaplan itd. V pogovoru se jednostavno nagovarja »Pastor«, »Kaplan«, »Duhovnih svetnikov« ne pozna monastirska škofija. Tisti — za katoliško stvar tako imenitni — ovratnik pri talarju ima tu vsak kapelan nad roketom. Včeraj sem krščeval, ker ravno ni noben domačih gospodov utegnil. Samo se mi je namuznilo, ko mi je cerkovnik obezal s črnim ovratnikom vrat in ramena in laskal sem si, da se nosi tod ta važni del duhovske obleke brez dekreta, brez naslova in brez naivnih morda celo sentimentalnih čutil. Skozi velika gotiška okna nove cerkve v Bruchu je pa hrumelo bujno življenje. Tak kraj kot je ta, kjer je l. 1871 z vso okolico vred živelo dobro 300 ljudij, kjer je pa l. 1894 bilo že nad 8000 stanovnikov in kjer je sedaj veliko mesto s 17000 prebivalci (12.000 katoličanov), iz vseh kotov in vsake baže, zahteva dela. In kjer je dela dovolj, ni časa za igrače.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. maja.

Posl. dr. Ebenhoch o političnem položaju. Na neko vprašanje, kako sodi gorenje-avstrijski deželni glavar in državni poslanec dr. Ebenhoch o splošnem političnem položaju, je odgovoril ta po poročilu »Reichswehr« mej drugim tudi nastopno: Splošni politični položaj se mi zdi mnogo bolj ugoden, kakor je bil ob zaključku drž. zbora. Dokaz temu je v prvi vrsti razmeroma mirno zasedanje nemških deželnih zborov, kamor se ni naselila zloglasna obstrukcija. Dalje so se povsem mirno zvršile dopolnilne volitve, pri katerih je zmagala naša katol. ljudska stranka s svojimi kandidati. To dejstvo je gotovo pomirljivo za večino in vlado. Konečno dokazuje resničnost mojih trditev izredna počasnost pri sostavi opozicijonalnega programa, slab napredek Wolf-Schönererjeve agitacije in slednjič precejšen vspeh dr. Kathreina pri pogajanju z italijanskimi poslanci. — Vez mej strankami večine je ostala nespremenjena. Čim bolj se nasprotniki zaletavajo v posamne skupine, tem trja je. Posebno velja to za našo stranko. — Glede pričetka drž. zborskega zasedanja je dr. Ebenhoch mnenja, da je neobhodno potreben takoj, ko vlada izda jezikovni zakon, da se s tem da opoziciji poslednja prilika, da brez obstrukcije prepreči važneje korake in se s tem pokože, kdo je prijatelj ljudstva. — Tako sodi glavni vodja o sedanjem položaju v Avstriji.

Češki deželni zbor je v petkovi seji rešil dve zadevi, ki sta bili že dalje časa na dnevnem redu razgovorov mej češkimi poslanci in vlado. Mesto odstopivšega dr. Lipperta je izvolila večina deželnim odbornikom nemškega abstinenta posl. Werunskega, kateri mandat je mož tudi vsprejel. Radikalni češki krogi s tem činom seveda niso zadovoljni, toda večina se je pokorila želji vlade in zastopnikom veleposestva. — Nadalje je mladočeški klub z vsemi proti osmim glasovom sklenil, da se vprašanje o razveljavljenju mandatov nemških abstinentov odstavi z dnevnega reda za tekoče zasedanje. Tudi ta sklep so storili Mladočehi na željo vlade, ki se je bala, da pridejo pri novih volitvah na njih mesto sami nemškonacijonalni kričači. Ali je ta slutnja povsem opravičena ali ne, se ne da dokazati.

Ogrska magnatska zbornica bo te dni razpravljala o znanem paragrafu, ki razburja sedaj celo Ogersko. Komisija te zbornice je že razpravljala o tem predmetu in je po zelo živahni razpravi kajpada pritrdila vladni predlogi. Stvar seveda še ni rešena, ker se bo bila v plenumu še zelo vroča bitka. Katoliška ljudska stranka in škofje bodo brezobzirno povedali svoje mnenje. Mogoče je seveda še vedno, da prodre vlada s svojim načrtom, kakor je svojedobno prodrla z nesrečnim civilnim zakonom.

Kriza v francoskem ministerstvu. Sobotna seja francoske zbornice je spodmaknila ministerski stolec vojnemu ministru de Freycinetu, ker ni hotel ali mogel obširneje odgovarjati na interpelacijo posl. Gouryja radi ustavljenja predavanj prof. Duruya na politehnični šoli. Na izpraznjeno mesto vojnega ministra je že imenovan dosedanji minister za javna dela Krantz, mesto tega je pa vsprejel izpraznjeni portfelj senator Monestier. 71letni starček Freycinet, ki je bil že petkrat ministerski predsednik in še večkrat vojni minister, je najbrže iskal samo ugodne prilike, da se umakne s pozorišča, ker so posebno zadnji dogodki o Dreyfusovi aferi zelo neugodno vplivali nanj in ga silili, da poda čim preje demisijo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. maja.

(**Deželni zbor kranjski**) ima jutri 17. sejo. Dnevni red: Utemeljevanje samostalnega predloga gospoda poslanca Ivana Šubica in tovarišev o ustanovitvi deželne obrtne komisije. — Poročilo finančnega odseka o proračunu deželnega zaklada za leto 1899. — Ustno poročilo finančnega odseka o peticijah in sicer: a) slovenskega delavskega stavbenega društva za podporo v svrho pokritja upravnih stroškov; b) o prošnji dramatičnega društva v Ljubljani za izvanredno podporo 1500 gld. — Ustno poročilo upravnega odseka v zadevi razdružitve selske občine Bled v samostojni občini Bled in Ribno. — Ustno poročilo odseka za letno poročilo deželnega odbora, in sicer: o § 11.: Različne stvari.

(**Podla laž.**) Omenili smo že, kako smešna je laž o tisočakih iz škofove blagajne za volitve. Človek bi mislil, da resen list ne more več obnavljati take laži. Pač! »Slovenski Narod«, ki je že vsaj trikrat prinesel to laž, jo je zopet v soboto obnovil. Sedaj piše razprto, da je škof »daroval ogromno svoto 10.000 gld, za klerikalne agitacije«, in ščuje s tem ljudstvo zoper škofove zavode. Ne vemo, kako bi bilo mogoče vredno ožigosati tak list! In »Narod« še nekaj govoriči o časti! Fej!

(**Boj zoper škofa.**) »Slovenski Narod« odgovarja, da ni napovedal škofu boja. Pa res nismo rabili popolnoma prave besede. Če kdo gre kar s kolom na drugega, to res pravzaprav ni napovedati boj. Za tako ravnanje je beseda »napovedati boj« prelepa in prepoštena!

(**Romanje v Jeruzalem.**) Čudež bi bil, če bi »Naroda« ne zabolela z jeruzalemskim romanjem združena manifestacija katoliške zavesti. Kaj pak, spekla ga je! Seveda z religijoznega stališča neče o tem govoriti, češ »o božjih potih in o romanju naj ima vsak svoje misli in vsak svoje mnenje«. Zato se zaganja v romanje z gospodarskega stališča; govori o »efektivni izgubi na našem narodnem premoženju«; pravi, da se bo zanimal za udeležnike, da se izvé, v kakih premoženjskih razmerah živé (!), in pridene, da bi poleg gospodarskih razlogov »lahko navedel za svoje nasprotje še dokaj drugih in prav tehtnih« . . . Mi mu kaj radi verjamemo. Prepričani smo celo, da je prav prvi vzrok svojega nasprotja utajil, in prav tako smo prepričani, da je ravno prvi vzrok religijozen, ali prav za prav antireligijozen. Ko bi Slovenci »romali« v Pariz ali pa v Moskvo, bi javaljne »Narod« govoričil o »efektivni izgubi na našem narodnem premoženju«. Sicer pa, kakor rečeno, je »Narodovo« nasprotje popolnoma umevno in od njega druzega tudi pričakovali nismo. Kakor kdo roma v zlato Prago, da si poživi slovansko zavest, kakor roma v Pariz, da si na svetovni razstavi razširi duševno obzorje, tako pustite tudi nas, da poromamo v Jeruzalem, od koder nam je vzžarela ideja vseh idej!

(**„Narodovo“ katoličanstvo.**) »Narod« piše: »Najsvitlejša stran naše slovenske zgodovine ona 16. stoletja! . . . Kdo ve, če v našem kmetu in meščanu še ni kaj onih žil, ki mu držijo hrbet in glavo po konci! Ne mislim na izpremembo veroizpovedanja! To je v našem času antikvirano, ker jedno toliko šteje ko drugo . . . .« Tako! Pomilujemo tiste katoličane, ki jim je »Narod« — »lajbžurnal«!

(**»Narodova« noblesa.**) »Narod« piše: . . . »Materijalno hočemo uničiti liberalce, boj za življenje in smrt v prav materijalnem pomenu vzeto, napovedal je slovenskim liberalcem škof Jeglič. (Kdaj in kje, lažniki?) Kaj takega duhovniška stranka javno ne pove. Rimski duhovnik je prakticiral to vodilo sicer v vsej zgodovini, ali v novejši dobi, ko označuje posebno vero kot Kristusovo ljubezen do bližnjega, skriva zverino, ki hoče piti kri svojega nasprotnika . . . Občna omika je za duhovstvo prepovedan sad . . . Pod okriljem farovža se lahko pravda, kurira ljudi dobro in slabo, duhovnik skrbi za reklamo. Paternošter je treba obesiti v pisarni in v sobo

zdravnika; dobro je tudi, da se velikonočna spoved odpravi; ali pa vsaj, da gospa soproga v »sitzzimmru« kako svetnico ali svetnika obesi in — obrt cvete!... Duhovniki-politiki bodo najbrže ženam liberalcev v spovednicah prepovedovali občevanje z moži — temi grdimi grešniki. In če tem ženicam še povedo, da je najnovejša verska tajnost to, da so one nebeške neveste, potem kaj lahko nereda napravijo tu in tam, kjer se možje dosti ne brigajo za duhovno pašo, na katero njihove ženice hodijo...

(**Birma na Notranjskem.**) Premilostni knez in škof dr. Anton Bonaventura Jeglič je birmoval v postojnskem in trnovskem dekanatu od 23. aprila do 6. maja. Birmovanih je bilo v Postojni 337, v Slavini 522, v Hrenovicah 228, v Senožečah 211, v Vremah 176. na Suhoriji 102, v Košani 320, v Nadanjem Selu 159, na Premu 194, v Trnovem 739, v Knežaku 253, v Zagorju 251; skupaj 3992 otrok.

(**Osebna vest.**) Deželni odbor je imenoval preč. gosp. dekana in deželnega poslanca T. Kajdiža stolnim kanonikom.

(**Občinski svet ljubljanski**) ima redno sejo v torek, dné 9. maja 1899, ob šestih zvečer v mestni dvorani z naslednjim vsporedom: I. Predsedstvena naznanila. II. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o županovem poročilu o zadevi poslovanja mestne blagajnice v letu 1898; 2. o knjigovodskega praktikanta Antona Šuštaršiča prošnji, da se odveže od službe; 3. o dopisu odbora za mirovno propagando; 4. o dopisu „delniške družbe za plinovo razsvetljavo“ v Ljubljani v zadevi izvenpravnega pogajanja med njo in mestno občino; 5. o izvolitvi razsodnika na mesto umrlega c. kr. deželnosodnega nadsvetnika Karola Pleškota za rešitev spora med mestno občino in „delniško družbo za plinovo osvetljavo v Ljubljani“. IV. Stavbenega odseka poročili: 1. o parcelaciji sveta ob severnej pomerijalnej meji na levej strani Dunajske ceste nasproti topničarskej vojašnici; 2. o spremembi uravnalnega načrta za stavbišče, na katerem je stalo redutno poslopje. V. Šolskega odseka poročila: 1. o porabi dotacij mestne dvorazrednice na Barji za šolsko leto 1898/99; 2. o nakupu kmetijskih strojev in modelov za mestne ljudske šole; 3. o uporabi dotacije za modelirsko šolo na realki za leto 1898. VI. Direktorija mestnega vodovoda poročili: 1. o prošnji posestnika Frana Srakarja za znižanje navrtalnih pristojbin; 2. predlogu magistratovem, da se namesti kurjač pri zajemalnici v Klečah. VII. Direktorija mestne elektrarne poročilo o oddaji zidarskih del za vreditev akumulatorske postaje. VIII. Finančnega odseka poročilo o prošnjah dveh mestnih uslužbencev za podporo. IX. Direktorija mestnega vodovoda poročilo o prošnji monterskega pomagača Jakoba Babnika za stalno nameščenje. X Disciplinarne komisije poročilo o disciplinarnej zadevi proti nadstražniku Ivanu Ažmanu,

(**Ljubljansko gasilno društvo**) je imelo včeraj dopoludne po sveti maši v Florijanski cerkvi na starem strelišču redni občni zbor. Otvoril ga je dosedanji načelnik Doberlet. Društveno premoženje znaša 12.310 gld. Članov ima društvo 91 in je v minulem letu posredovalo v 12 slučajih. Pri dopolnilni volitvi je bil načelnikom izvoljen gosp. Stricelj, v odbor pa gg.: Dinter, Zirnstein, Pavšek in Trtnik, kot zaupnik pa g. Furlan. Prejšnjim odbornikom se je izrekla zahvala.

(**Občni zbor solastnikov meščanske vojašnice v Ljubljani**) je odobril včeraj računski zaključek z 2759 gld. 4 kr. dohodkov in ravno toliko stroškov ter prodajo travnika ob Opekarski cesti za 600 gld., ovrgel pa je nasvet, naj se proda vojašnica za dosedaj največjo ponujano svoto 16.000 gld. in pozval odbor, da je ne sme prodati pod zneskom 17.000 gl.

(**Tržiška železnica.**) Pri zadnjem lokalnem ogledu, ki se je vršil 27. m. m., so se izjavili vsi interesentje za železniško zvezo mej Kranjem in Tržičem in sicer le z lokalno železnico.

(**Štajerski deželni zbor**) je v sobotni seji sklenil, da se okrajna cesta druge vrste, ki pelje od dovozne ceste k postaji Ročicka vas celjsko-velenjske železnice skozi vranski in gornjegraški okraj skozi Mozirje in Gor. Grad do kranjske meje, vsprejme med okrajne ceste prve vrste. — Dalje poroča posl. dr. Jurtela o predlogu dr. Rozine glede ustanovitve viničarske šole z desetmesečnim učnim tečajem v Ljutomeru. Vsprejet je bil predlog: Dež. odboru se naroča, da začetkom l. 1900 ustanovi viničarsko šolo v ljutomerskem okraju. Posl. dr. Rozina je predložil slovensko interpelacijo na ces. namestnika zaradi slovenskega uradovanja pri graškem nadsodišču.

(**Iz Bohinja.**) Na podlagi §. 19. tiskovnega zakona zahtevam glede na dopis, naslovljen iz Bohinja, v Slovencu št. 96. z dne 27. aprila t. l., da sprejmete ta-le popravek: Ni res, da sem hodil ponujat se — za prodajalca in vodjo kons. društvu v Bohinju. Boh. Bistrica 4. maja. 1899. Menšak. — G. Menšak popravlja nadalje še nekatere stvari, katerih pa nismo dolžni popraviti. Mej drugim pravi tudi, da ni res, da mu je obležala v želodcu kislo-grenka moka.

(**Iz Trnovega na Notranjskem**). Minuli teden 2. 3. in 4. tega mesca smo imeli redko srečo, da je med nami bival presvetli naš knezoškof Anton Bonaventura. Prisrčno in slovesno je bil sprejet. Nadzoroval je v deški šoli izpit iz veronauka v vseh 4 razredih. Drugi dan je podelil 739 dečkom in deklicam zakrament svete birme. Imel je silno obili množici faranov lep nagovor z lece. Goboko so si ljudje vtisnili v srce goreče, apostolske besede ljubljenega nadpastirja; nikdar jih ne zabijo. Popoldne se je Presvetli peljal v Harije ogledat kuracijsko cerkev in šolo, kjer poučuje v vseh predmetih gosp. kurát. Obiskal je še tistega dne tudi Postenjsko kuracijo. Tretji dan je presv. knezoškof maševal v samostanu častitih sester »De Notre Dame«, katerih gojenke so mu napravile krasen vsprejem ter ga proslavljale s primernimi govori in petjem. Šolarice in gojenke so bile obdarovane z lepimi spominskimi podobicami. — Ljudje se še vedno pogovarjajo, kako ponižen in prijazen, kako goreč v svojem vzvišenem poklicu je naš ljubljeni nadpastir, katerega nam Bog mnogo in mnogo let milostno ohrani.

(**Iz Št. Vida pri Zatlčini.**) Pogreb raj. gosp. župnika Štefana Jakliča je bil lep in je očitno pokazal, koliko spoštovanja je užival rajni gospod pri faranih in koliko ljubezni pri svojih tovariših. Navzlic skrajno neugodnemu vremenu je prišlo okrog 30 duhovnih sobratov na pogreb in dokaj prostorna farna cerkev je bila natlačeno polna vernih Šentvidcev, ki so tiho žalovali in goreče molili za dušni pokoj rajnega svojega dušnega pastirja. Prepričani smo, da dobri rajni gospod ljudstvu ne bode kmalu izginil iz spomina, ker njegova dela ga jim bodo klicala v spomin in on bode pred Bogom prosil za svoje farane. Bog mu daj večni mir in pokoj!

(**Z Iga pod Ljubljano.**) Minuli so štirje meseci, odkar deluje naše kmetijsko društvo. Marsikoga bo zanimalo naše delovanje tem bolj, ker je par nasprotnikov v svojem »žurnalu« nakopičilo na društveno načelstvo toliko blata, da je bilo potreba večkratne povodnji, da je vse odnesla. »Zboljšati razmere svojih udov v nravnem in gmotnem oziru«. Tekom jednega leta sta se pri nas dogodila v eni vasi dva umora in dva poboja, da z žalostjo ne omenjamo pobojev drugod po fari. Temu vsemu je bilo krivo nezmerno žganjepitje. Ni čuda, da se je nekaj resno mislečih mož posvetovalo, kako bi temu zmaju strli glavo. Nikar pa ne mislite, da je bil to klerikalni zmaj, ne, pravcati liberalni zmaj je to, ki se je prodajal in se še prodaja pri naših liberalnih štacunarjih. »Jerušu« smo napovedali prvi boj. Bil je že zadnji čas. Saj se je pobahal liberalni kolovodja, ki ima v uredništvu »Slov. Naroda« posebne zaščitnike: »Ali niso Ižanci neumni, ki so mi v malih letih toliko tisočakov znesli na kup!« Sedaj mu ne prinašajo več toliko tisočakov, le zvesti in nepoboljšljivi žganjarski oprode se še vrte okolu njega. Mi sami smo zadovoljni z uspehom, ki smo ga imeli prve štiri mesce v našem kmetijskem društvu. Prodali smo do sedaj štiri in pol vagone otrobov, dva vagona turšice, en vagon moke, itd., in to ceneje, kakor so ljudje običajno v Ljubljani na debelo kupovali. Oskrbeli smo do sedaj svojim udom poldrugi vagon umetnih gnojil, dvakrat toliko je že sedaj za prihodnjo jesen naročenih; društvo je naročilo do sedaj dvanajst umetnih plugov svojim udom z Gorenjeavstrijskega, ki so za barjanski svet primerni. Udje so dobivali po najnižjih cenah različna semena, od strokovnjakov za naše ozemlje priporočena, kakor oves, peso, kapus, več vrst tujega zgodnjega krompirja, itd. Za domača semena smo dobili čistilnik, da smo jih pred setvijo čistili. V drugi vrsti hočemo toraj delovati, da se zboljšajo naše njive in travniki, da dospemo potem do umne živinoreje; potem še-le nam je misliti na mlekarno in sirarno in s tem vsestranski gmotni napredek. Društvo je še mlado, samo še nima svojih hlevov za umno živinorejo, pač pa so njeni odborniki ali vsaj njeni udje edini v celi fari, ki so si letos po skupnem posvetovanju pridobili licencovane junce in mrjasce. To je bilo tem bolj potreba, ker se je to vse sedaj pri grajščini opustilo. Zatoraj hoče naše društvo učiti, spodbujati in bodriti. Toda kmetijsko društvo je. Kaj ste pa dosedaj vnovčili? Res ne še veliko, a upamo več v bodoče. Prodali in posredovali smo pri prodaji poldrugega vagona ježic in vnovčili za 200 gld. zobotrebnikov. Naš kraj se peča posebno z izvozom lesa, desk in drv in tudi tu bomo posredovali, ko stvorimo svoje lesno skladišče. Ako Vam povem, da šteje mlado društvo že 325 udov, ki se ga vsi navdušeno oklepajo, potem si lahko mislite: Da mi vstajamo in se organiziramo, zato je nasprotnikov — strah.

(**Ustanovitev kmetijske zadruge v Tomišlju.**) Zopet jedna več! V Tomišlju že imajo raiffeisenovko, ki izvrstno posluje, zato je ljudstvo na zadrugo bilo že pripravljeno. Pri včerajšnjem shodu je pa ljudstvo zvedelo, kako se zadružno gibanje vrši po celem svetu in da je zadnji čas, da se pri nas kmečki stan, ki leži razbit in potlačen na tleh, po pošteni, krščanski organizaciji vzdigne. Zvedelo je ljudstvo tudi, kako drugodi pospešuje vlada to organizacijo. Na Pruskem je dovolila vlada 3 milijone mark podpore za velika skladišča; minister dr. Miquel je v državnem zboru očitno rekel, da želi, da bi se v vsaki občini vstanovila najprej Raiffeisenova posojilnica in poleg nje gospodarska zadruga, in da bi se tako ves kmečki stan cele Nemčije trdno organiziral. Na Bavarskem morajo oni, ki preskrbujejo vojake z živežem, najprej kupovati od zadrug in morajo zato še kmetom posojati državne vreče itd. Ruska vlada je poslala ljudske učitelje v Dansko, da se izučé v mlekarskih zadrugah itd. Zato pa upamo, da bo tudi pri nas kmalu prodrlo prepričanje, da je veliko koristnejše, če c. k. žandarji branijo zadruge, kakor pa če jim delajo sitnosti. Ljudstvo se je seznanilo poblížje z upravo horjulske zadruge, ž nje poslovanjem, težkočami in koristmi. Nato se je vpisalo skoro vse, kar je bilo navzoče. Priprave za zadrugo so dobre, ljudstvo pozna natančno njeno potrebo, sloga in navdušenje druži dobro ljudstvo — zato smo prepričani, da bo dobro uspevala. Še celo trgovec se ne more nobeden jeziti, ker nobenega tam ni.

(**Iz Gradca**) Včeraj, v nedeljo, dne 7. t. m. je imelo »Slovensko izobraževalno in zabavno društvo Naprej« svoj ustanovni shod. — Z veseljem smo opazili, da se vsi graški slovenski sloji silno zanimajo za društvo, pred vsem pa delavski stanovi, katerim je v prvi vrsti namenjeno, in pa kar je za ljudski blagor vnetega dijaštva. Do ustanovnega shoda se je že oglasilo nad 50 članov, v kratkem naraste njih število, ako nas vsa znamenja ne slepijo, nad sto. Društvo se je že po svojih pravilih postavilo izrecno na podlago, ki je ogromni večini slovenskega naroda program. Iste nazore je razvijal tudi slavnostni govornik v svojem nagovoru, nazore, ki so našli brezizjemno pri poslušalcih priznalen odmev. Tako se je v Gradcu ustanovilo tako potrebno društvo, v katerem se bodo shajali vsi za krepko organizacijo našega naroda navdušeni graški Slovenci najrazličnejših stanov, kjer tudi najde vsak iz domovine došli Slovenec rojake, ki so mu pripravljeni dejansko in s svetom pomagati v nam neprijaznem mestu.

(**Uboj.**) Iz Št. Jurija pri Kranji se nam poroča: Pretekli torek popoldne je ubil Valentin Sušnik brez kakega povoda v fantovskih norčijah s kovaškim stolčkom Jožeta Maseljna, ki je takoj omedlel in kmalu umrl. Pokojnik je bil vzgleden hlapec, služboval je pri enem gospodarji 12 let in bil podpora svojej starej materi.

(**Sneg v majniku.**) Iz Črnega Vrha nam pišejo: Dne 5. maja padlo je v Črnem Vrhu nad Idrijo snega čez dve pedi visoko. Polomil je precej sadnega drevja, ki je že pričelo cveteti. — Iz Štange, 6. maja: Celi dan je včeraj snežilo, kakor po zimi. Danes je prav hladno. Orehi in

zgodnje črešnje so pozebli, posebno v nižavi. Tudi češplje so dokaj trpele.

(**Iz Celovca**), dne 5. maja. O izidu občinskih volitev, ki so se vršile tu zadnji teden aprila mesca, Vam nisem še poročal. Bilo bi tudi škoda črnila, da bi obširneje pisal o tem. Izvoljeni so dosedanji odborniki, ker sploh nobene opozicije niso imeli. Meščani se za važne zadeve, o katerih sklepajo na rotovžu, ne zmenijo dosti, marveč mirno gledajo, kako »redno« gospodarijo z — dolgovi. Tudi po novih volitvah torej ostane vse pri starem, ali kakor pravi Nemec: »Es wird fortgewurstelt«. — Mestna občina je imela s tukajšnjo plinarno dolgotrajno pravdo radi razsvetljave mesta. Naši „kronjuristi“, ki v lepem številu sedé na mestnih stolcih, imajo namreč z »visoko« politiko, in zlasti s hujskanjem zoper Slovence toliko posla, da so povsem „pozabili“ ob pravem času odpovedati se pogodbi, katera jih veže s plinarno. Ta pogodba je naravnost na veliko škodo mestu. Prišlo je do pravde. V prvi instanci je zmagala plinarna, v drugi mesto, sedaj pa v tretji in zadnji zopet plinarna. Tako je mesto tudi za bodoče plinarni čisto izročeno na milost in nemilost. Ni pa čutiti, da bi ta stvar kaj posebno vznemirjala Celovčane, dasi gre za njih žep. Ne utegnejo! Morajo letati za Wolfom in se vnemati za »Los von Rom«. — Prvi maj je tu minil povsem mirno. Zjutraj so imeli socijalni demokratje slabo obiskan shod, popoldne pa so se zabavali pri pivu in plesu.

Telefonska in brzojavna poročila

Bošnjaci, 6. maja.*) Korak, kojim su Slovence njihovi zastupnici doveli bliže zajedničkom nam životu, Bog blagoslovio, a zastupnicima nagradio.

Kolarović, upravitelj župe.

Dunaj, 8. maja. Fin. ministru Kaizlu se ni posrečilo za vladne namene dobiti pritrdila od kluba mladočeških poslancev in od konservativnih veleposestnikov vkljub temu, da jih je opozarjal na vse posledice. Kluba sta za sedaj sklepanje o tem odložila, ker mladočeški klub hoče vedeti v tem pogledu za mnenje zaupnih mož.

Dunaj, 8. maja. Ministri Thun, Kaizl in Dipauli so se danes odpeljali v Budimpešto, kjer se prično razgovori z ogersko vlado o obnovitvi nagodbe.

Praga, 8. maja. Minulo noč je napadlo nekaj mladih, češke pesmi popevajočih ljudij iz gostilne se vračajočega jurista Grohmeta ter ga z nožmi nevarno ranilo. Preiskava se je pričela.

Budimpešta, 8. maja. Opozicija ogerske magnatske zbornice se marljivo pripravlja na boj, ki ga provzroči razprava o zloglasnem paragrafu prihodnjo sredo. Knez-primas Vaszary je bil danes pri cesarju v avdijenci, kjer je pojasnil pomisleke ogerskih škofov proti vladnemu načrtu. Jutri pri škofovskem posvetovanju poroča o vspehu.

Rim, 8. maja. Prejšnji zunanji minister Visconti-Venosta je bil pri kralju v avdijenci. Govori se, da vstopi v novi kabinet.

*) Za sobotno številko prepozno došlo. Op. uredn.

Pariz, 8. maja. Francoski poslanec v Pekingu je zaradi umorjenega misijonarja Flery-ja zahteval odškodnine milijon dolarjev.

Pariz, 8. maja. Hči nekega častnika, ki je v Amiensu zaprta, je naznanila, da je v nekem gozdu skrita posoda z zabojem, v katerem se nahajajo pisma nemškega cesarja. Pravi, da je pripravljena kraj pokazati. Stvar je malo verjetna, dasi baje sodišče ugodi ponudbi jetnice.

Bukarešt, 8. maja. Pri prihodnjih splošnih volitvah je zmaga konservativni stranki zagotovljena. Bivšega ministra predsednika je razun najzvestejših somišljenikov vse zapustilo.

New-York, 8. maja. „Herald“ poroča, da so odposlanci vodje Aguinalda formelno priznali pokroviteljstvo Amerike nad Filipini.

Umrli so:

5. maja Hilda Alojzija Hostnik, usmiljena sestra, 23 let Radeckega cesta 11, meningitis tuberculosa.

6. maja. Marija Zupančič, delavca žena, 41 let, Dunajska cesta 45, spridenje jeter.

V bolnišnici:

3. maja. Marija Bezlaj, gostija, 80 let, srčna hiba.

4. maja. Kamilo Hořnak, poslovodja, 34 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m., srednji zračni tlak 736·0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm
6	9. zvečer	735·5	7·2	sr. jzah.	jasno	0·0
7	7 zjutraj	735·4	4·0	sl. jvzh.	megla	
	2. popol.	733·1	15·0	sl. jzah.	oblačno	
7	9 zvečer	733·1	11·4	sl. jzah.	oblačno	0·8
8	7. zjutraj	733·4	10·0	sl. jvzh.	oblačno	
	2. popol.	732·4	13·5	sl. jug	oblačno	

Srednja temperatura sobote 6·9°, normale: 12·8°.
Srednja temperatura nedelje 10·1°, normale: 13·0°.

Zahvala.

456 1—1

Podpisani izreka svojo prisrčno zahvalo prečast. milostljivemu gosp. prelatu dr. Janezu Kulaviću, ki je vodil sprevod pri pogrebu prečast. gospoda

Štefana Jaklič-a,

župnika v Šent-Vidu,

velečast. gosp. Janezu Podboju, ki je imel pogrebni govor, vsem gospodom svetnim duhovnikom, zastopnikom samostanov oo. cestercijanov iz Zatičine, frančiškanov iz Novega Mesta, kapucinov iz Škofje Loke, gg. c. kr. uradnikom iz Zatičine, gg. učiteljem iz okolice, slav. pevskemu zboru, slav. požarni brambi v Šent-Vidu in mnogobrojnim faranom, ki so mu izkazali zadnjo čast.

V Dolenji Vasi, dné 6. maja 1899.

Jožef Jaklič,
župnik.

Služba organista

je takoj oddati v Biljah pri Gorici.

Postranski zaslužek zagotovljen. — Prosilci cecilijanci naj se oglasé čim preje pri **kuracijskem uradu v Biljah.** 448 4—2

457 1—1

Deželna skupina kranjsko-avstrijskih živinozdravnikov v Ljubljani naznanja tužno vest, da je dragi kolega, gospod

Artur Folakowski

c. kr. živinozdravski koncipist

po kratki bolezni dné 7. maja t. l. izdihnil blago dušo.

Truplo pokojnika se bode v torek, dné 9. t. m., ob 5. uri popoldne v hiši žalosti na Resljevi cesti št. 11 blagoslovilo in potem na pokopališče pri sv. Krištofu položilo k zadnjemu počitku.

V Ljubljani, dné 8. maja 1899.

VABILO

k

I. rednemu občnemu zboru

kmetijskega društva v Metliki,

kateri se bo vršil

v nedeljo, dné 14. maja 1899,

ob ½ 9. uri predpoldne

v posojilničnih prostorih „v Gradu“.

Dnevni red:

1. Predložitev in potrjenje računa za leto 1898.
2. Izvolitev 5 članov načelstva.
3. Izvolitev nadzorstva.
4. Razni nasvèti.

V Metliki, dné 30. aprila 1899.

454 1—1 *Načelstvo.*

MATTONIJEV

GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

je

najboljša mizna in osvežujoča pijača, V. 20 18

katera je preskušena pri

kašlju, vratnih boleznih, želodčnem in **mehurnem kataru.**

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**

železn. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.

Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Služba organista in cerkvenika

se takoj oddá v Javoru.

Prosilci oženjeni naj se oglasé pri **cerkvenem predstojništvu v Javoru**, zadnja pošta Spodnja Hrušica pri Ljubljani. 430 4—4

Kupuje in **prodaja** vse zdolej zaznamovane **efekte** in druge **vrednostne listine** po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4½%.
Poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 8. maja.

Skupni državni dolg v notah	101 gld.	20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 »	65 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 »	60 »
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 »	40 »
Ogerska zlata renta 4%	119 »	60 »
Ogerska kronska renta 4%, 200	97 »	35 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	920 »	— »
Kreditne delnice, 160 gld.	360 »	— »
London vista	120 »	47½ »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 »	95 »
20 mark	11 »	77 »
20 frankov (napoleondor)	9 »	55½ »
Italijanski bankovci	44 »	80 »
C. kr. cekini	5 »	68 »

Dné 6. maja.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld.	50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 »	— »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 »	75 »
4% zadolžnice Rudolfove žel. po 200 kron	98 »	60 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 »	50 »
Dunavske vravnavne srečke 5%	129 »	50 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 »	75 »
Posojilo goriškega mesta	112 »	— »
4% kranjsko deželno posojilo	98 »	25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 »	90 »
Prijoritetne obveznice državne železnice	— »	— »
» » južne železnice 3%	173 »	35 »
» » južne železnice 5%	123 »	25 »
» » dolenjskih železnic 4%	99 »	50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld	75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 »	— »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 »	30 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 »	— »
Salmove srečke, 40 gld.	85 »	50 »
St. Genóis srečke, 40 gld.	84 »	75 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 »	— »
Ljubljanske srečke	24 »	— »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 »	75 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3385 »	— »
Akcije tržaškega Lloyda. 500 gld.	457 »	— »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	55 »	75 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	106 »	60 »
Montanska družba avstr. plan.	244 »	85 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	191 »	— »
Papirnih rubljev 100	127 »	— »

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanja** za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh**, potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.**

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec. Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.